

IZ SVETA TIŠINE

Letnik XLVI, št. 6 | junij 2026 | ISSN 1318-1394

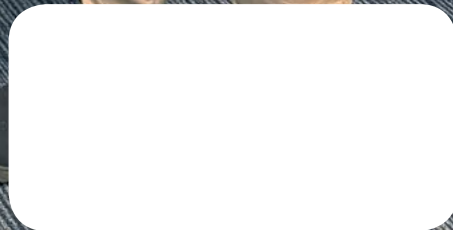
EUROPEAN UNION
OF THE DEAF

Posodobljena lista tehničnih
pripomočkov za gluhe in naglušne

Skupščina EUD 2026
in volitve novega vodstva

Tehnologije, ki odpirajo vrata
v svet zvoka in sporazumevanja

Izdajatelj:

Zveza društev gluhih in naglušnih

Slovenije | Drenikova 24,

Ljubljana | T: 01 500 15 00 |

i: www.zveza-gns.si

Urednik: Aleksandar Talijan |

Uredniški odbor: Valerija Škof,

Saša Letonja, Maja Vilar,

Aleksandra Rijavec | **Jezikovni**

pregled/lektorica: Mateja Goršič

| **Oblikovanje in prelom:**

Artmedia | **Tisk:** Tiskarna DTP |

Izdaja v nakladi 3.700 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravice do

objave, neobjave, krajšanja ali

delnega objavljajanja nenaročenih

prispevkov v skladu s

poslanstvom in prostorskimi

možnostmi. V posameznih

primerih mnenja posameznikov

ne izražajo mnenja in stališč

uredništva in ZDGNS.

Nenaročenih besedil in fotografij

ne vračamo. Anonimnih ali

žaljivih prispevkov ne objavljamo.

Ponatis celote ali posameznih

delov glasila je dovoljen le s

pisnim privoljenjem.

Glasilo je brezplačno in v javnem

interesu. Na podlagi 8. točke 42.

člena Zakona o davku na dodano

vrednost (UL RS št. 104/2024) ni

zavezano plačilu DDV-ja.

V zadnjem obdobju smo na ZDGNS zaključili in nadaljevali več pomembnih aktivnosti, ki neposredno vplivajo na področje dela z gluhihimi in naglušnimi.

Eden ključnih premikov je bila potrditev in objava posodobljene liste tehničnih pripomočkov, ki prinaša nekatere nove rešitve za gluhe in naglušne ter posodobljene vrednosti več pripomočkov. To je pomemben korak, saj gre za področje, ki neposredno vpliva na vsakdanje življenje uporabnikov in njihovo varnost ter komunikacijo.

Na strokovnem področju smo izvedli tudi dva pomembna seminarja – *Slišati več* in *Želim, da me razumete* – ki sta bila zelo dobro obiskana in potrjujeta, da so vsebine s področja komunikacije in dela z osebami z izgubo sluha v praksi še vedno zelo potrebne.

Posebej izpostavljamo tudi nadaljevanje dela na področju znakovnega jezika, kjer skupina za razvoj obiskuje lokalna društva in zbira nove lokalne kretnje, ki bodo vključene v slovar slovenskega znakovnega jezika.

Na področju dostopnosti in sistemskih vprašanj smo sodelovali na več strokovnih posvetih, kjer smo opozarjali na pomen dostopnih storitev, podnapisov in tolmačenja ter na potrebo po nadaljnjem razvoju nacionalnih programov.

Vzporedno potekajo tudi aktivnosti na področju duševnega zdravja, digitalne dostopnosti in obveščanja uporabnikov, kjer so v ospredju konkretne rešitve, ki izboljšujejo vsakdanje življenje oseb z izgubo sluha.

Aleksandar Talijan

Foto na naslovnici:

Sofia Isari, predsednica Evropske zveze gluhih, Gorazd Orešnik, predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in Anton Petrič, sekretar Športne zveze gluhih Slovenije.

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) in Ministrstvo za kulturo.

Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Kazalo

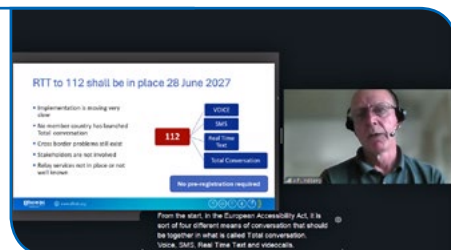
4 S sekretarjeve mize

Aktualno

- 11 Skupščina EUD 2026 in volitve novega vodstva
- 13 Usposabljanje za strokovne delavce za boljše razumevanje in komunikacijo z osebami z izgubo sluha
- 15 Posodobljena lista tehničnih pripomočkov za gluhe in naglušne
- 16 Tehnologije, ki odpirajo vrata v svet zvoka in sporazumevanja

Iz naših društev

- 19 Kino Union Celje – kino brez ovir
- 20 Potopisno predavanje »Pacifik«
navdušilo obiskovalce
- 21 Okrogla miza na Srednji zdravstveni
in kozmetični šoli Celje

S sekretarjeve mize

Seminar ZDGNS

Vsako leto se predsedniki in strokovni delavci na ZDGNS in v društvih sestanemo na intenzivnem seminarju, kjer si tekom dveh dni izmenjamo veliko informacij in novih usmeritev za nadaljnje delo. Vsako leto so izbrane aktualne teme, ki so pomembne za tekoče delo.

Projekt ZDGNS Spoznajmo Slovenijo

Skupina za razvoj aktivno nadaljuje s svojim delom in člani skupine obiskujejo lokalna društva, kjer skupaj z gluhiimi uporabniki odkrivajo nove lokalne kretnje za lokalne značilnosti. Skupina za razvoj bo le-te pregleдалa in jih smiselno umestila v slovar slovenskega znakovnega jezika.

MDDSZEM potrdil Listo Tehničnih pripomočkov

Veseli nas, da so za nami daljša pogajanja in sestanki, po katerih je mi-

nistrstvo dokončno potrdilo in objavilo spremembe liste tehničnih pripomočkov. Veselijo nas potrjene spremembe in novosti. Hvala tudi Branku Gornjec za njegovo aktivno vlogo člana delovne skupine na ministrstvu.

Pozitivna psihologija v znakovnem jeziku

ZDGNS je pridobila podporo pri izdaji video posnetkov prilagojenih za osebe z izgubo sluha za področje duševnega zdravja. Tedensko se objavljajo vsebine iz tega področja in močno prispevajo k ozaveščanju o pomenu duševnega zdravja oseb z izgubo sluha.

Nacionalni program za jezikovno politiko v Državnem svetu RS

ZDGNS je aktivno sodelovala na seji odbora Državnega sveta RS glede poročila o NPJP. Ob tem izraža zaskrbljenost, da novega NPJP za novo obdobje še ni pripravljenega.

Posvet AKOS o dostopnosti storitev za osebe z izgubo sluha

Nadaljujejo se aktivnosti v zvezi z dostopnostjo medijev s podnapisi in tolmačem, tovrstni posveti in sestanki prispevajo k iskanju rešitev za izboljšanje dostopnosti.

Posodobljen seznam Strategije ZDGNS na sistemski ravni

ZDGNS je na podlagi potreb iz terena in poročil društev pripravila posodobljen seznam sistemskih rešitev. Skoraj 70 aktivnih sistemskih področij dela smo izpostavili in še nekaj področij, ki še niso aktualno odprta. Osebe z izgubo sluha imajo veliko potreb, ki jih aktivno naslavljamo. Zagotovo nam bo nova sestava vlade dala nove priložnosti za iskanje rešitev.

Skupščina EUD

Predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik in član UO ZDGNS Anton Petrič sta se udeležila seminarja in skupščine

Evropske zveze gluhih. Izpostavljene so bile aktualne zadeve po Evropi kot tudi izvedene volitve za novo mandatno obdobje.

MDGN Slovenske Konjice obeležilo 25 let delovanja

Iskreno čestitamo društvu za neprekinjenih 25 let delovanja in za pripravo dogodka. Veliko lepih zgodb se je spisalo v 25 letih in prav je, da se izpostavi tudi dolgoletni član in predsednik društva Matko Marinko. Iskreno čestitamo vsem.

Seminar ZDGNS Želim, da me razumete

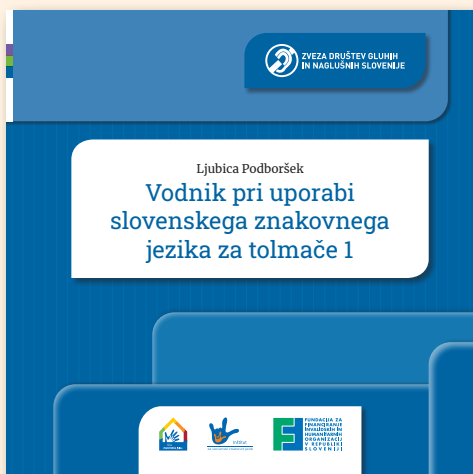

ZDGNS je izvedla verificiran program SZS na temo ovir pri komunikaciji z osebami z izgubo sluha v socialnem okolju. Visoka udeležba dokazuje kakovost tega izobraževanja in o potrebah po teh vsebinah.

Seminar ZDGNS Slišati več

ZDGNS je izvedla verificiran program SZS na temo dela z osebami z izgubo sluha v domovih za starejše. Visoka udeležba dokazuje kakovost tega izobraževanja in o potrebah po teh vsebinah.

ZDGNS izdala publikacijo Vodnik pri uporabi SZJ za tolmače 1

Ljubica Podboršek, avtorica publikacije, je izpostavila določene sestavine jezika, ki se uporabljajo tudi v znakovnem jeziku in nekatere pogoste napake, ki jih

tolmači izvajajo pri svojem delu. Zelo dobrodošla publikacija na strokovnem področju tolmačenja.

Predstavitev ZDGNS publikacije Vodnik pri uporabi SZJ za tolmače 1

ZDGNS je pripravila tudi predstavitev publikacije, na kateri je avtorica Ljubica Podboršek vpeljala vse udeležence skozi vsa poglavja publikacije. Žal je bila udeležba zelo skromna, je pa toliko več naročil publikacije, kar nas zelo veseli.

ZDGNS na GAAD Slovenija 2026

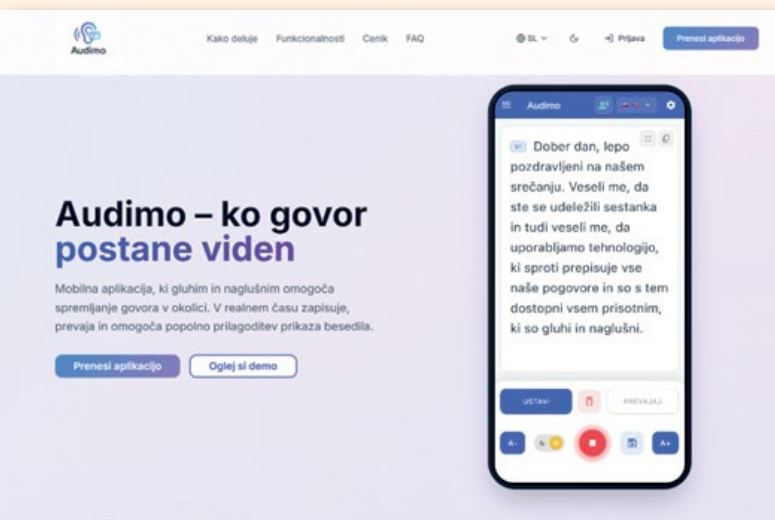
Udeležili smo se strokovnega srečanja o dostopnosti v organizaciji Evropskega centra virov o dostopnosti, NSIOS in Zavoda za digitalno dostopnost A11y.si, ki je potekalo ob svetovnem dnevu ozaveščanja o dostopnosti.

Izobraževanje ZDGNS Finančno poslovanje organizacij

Izobraževanje je bilo namenjeno strokovnim delavcem društev in zveze ter njihovim zunanjim računovodstvom. Pod vodstvom predavateljice in revizorke so udeleženci pre-

jeli poglobljen uvid v nadzore in poslovanje društev v skladu z veljavnimi akti.

Sprotno podnaslavljanje Audimo v živo brezplačno za osebe z izgubo sluha

Aplikacijo Audimo so posodobili in jo prenovljeno ponujajo vsem osebam z izgubo sluha v brezplačno uporabo. Glavna sprememba v tej verziji je uvedba sodobnejšega sistema prijave. Uporabniki se bodo morali ob prvi uporabi ponovno prijaviti – bodisi z ustvarjenim uporabniškim računom bodisi preko prijave z Apple, Google ali Microsoft računom. Vse ostale funkcionalnosti aplikacije (transkripcija in prevajanje) za zdaj ostajajo nespremenjene in so še vedno na voljo brezplačno. Za vse informacije se obrnite direktno na njih, in sicer preko info@xpro.si.

Mednarodna konferenca gledališke pedagogike

Aktivno smo sodelovali na mednarodni konferenci v organizaciji JSKD in

Takatuka, na kateri so predvsem izpostavili rešitve, kako z inovativnimi in ustvarjalnimi pristopi učence aktivno vključiti v učni proces.

Projekt Kino brez ovir prejel mednarodno nagrado

Iskreno čestitamo za prav posebno mednarodno nagrado izvajalcem projekta Kino brez ovir, ki med drugim prilagajajo filmsko platno s sprotnimi podnapisi in tolmačenjem. Hvala vam.

ZDGNS ponovno na Slovenskem oglaševalskem festivalu

ZDGNS aktivno sodeluje z Agencijo Povem in Družbo Mastercard, saj je vse okoli predstave Sto pa roka preje-

mnik številnih nagrad na 35. SOF-u. Čestitke vsem ustvarjalcem predstave, kreatorjem v agenciji in družbi Mastercard.

Konferenca MDDSZEM Ukrepi za zaposlovanje invalidov

ZDGNS je sodelovala na konferenci MDDSZEM, ki je razkrila izzive pri zaposlovanju vseh kategorij invalidov in tudi izpostavila primere dobrih praks.

Pogovorne skupine na ZDGNS

Mesečno potekajo pogovorne skupine za osebe s tinitusom ali za osebe s polževim vsadkom. Tovrstna srečanja spodbujajo medsebojno pomoč in podporo.

Skupščina ZDGNS

Izpeljala se je redna Skupščina ZDGNS, na kateri so obravnavali poročila in plane ter potrdili spremembe statuta ZDGNS.

ZDGNS oddala poročilo za javni interes

V danih rokih je ZDGNS oddala na resorno ministrstvo poročila in plane. Vse to je potrebno za zagotovitev nadaljevanja statusa organizacije, ki deluje v javnem interesu.

WHO zoom predstavitev

ZDGNS je sodelovala na predstavitvi WHO na temo meritev sluha in razvoja aplikacije. Sodobna tehnologija omogoča vedno boljšo dostopnost oseb z izgubo sluha skozi različne kanale dostopnosti.

Zbornik ZDGNS Dan tinitusa

ZDGNS je predstavila novo publikacijo, ki jo je izdala z namenom ohranitve zgodovinske poti od pobude do razglasitve. Veseli nas, da so vsa ministrstva podala podporo in da je Vlada RS ta dan razglasila, ta prehojena pot je sedaj tudi ustrezno arhivirana s pisnimi dokumenti.

Zaključena Aktivna Kranjska Gora za socialno ogrožene

Veseli nas, da smo tudi letos ponudili možnost ohranjanja zdravja socialno ogroženih v kapacitetah ZDGNS v Kranjski gori.

ZDGNS in Bled Water Forum

ZDGNS aktivno sodeluje na BWF, ki je že tradicionalni letni dogodek in to že enajstič zapored. Forum je podprl tudi razvoj kretenj v slovenskem znakovnem jeziku in mednarodni kretnji, kar nas uvršča med pionirje na tem področju.

Čestitke vsem gluhih športnikom na SP v šahu in EP v kegljanju

Naši gluhi športniki nas vedno znova presenečajo z vrhunskimi rezultati na mednarodnem parketu, zato iskrene čestitke vsem vam za ves vložen trud in dosežen rezultat.

ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je na voljo tudi kot brezplačna mobilna aplikacija.

Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah.

Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora.

Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljičah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih.

Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika.

QR

Čitalec QR-kod za ogled videoposnetkov SZJ.

Gluhoslepi

Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe.

Skupščina EUD 2026 in volitve novega vodstva

Med 14. in 15. majem 2026 sta potekali skupščina European Union of the Deaf (EUD) ter volitve novega vodstva organizacije. Na skupščini smo uspešno potrdili vse sklepe in finančni načrt za leto 2025.

Skupščina je bila zelo zanimiva, vsebinsko bogata in dobro organizirana. Veliko časa smo namenili pogovorom o delu EUD ter o položaju gluhih po posameznih evropskih državah. Predstavljene so bile tudi publikacije in podatki iz cele Evrope, med drugim o številu tolmačev za znakovni jezik, statusu znakovnih jezikov v posameznih državah, državni podpori gluhim ter podpori za podnapise na televiziji. Tudi sam sem prejel te publikacije.

Pomembna tema skupščine je bila tudi dostopnost številke 112 po Evropi. EUD si prizadeva, da bi gluhi v vseh državah imeli dostop do tolmača ter lažjo komunikacijo v nujnih primerih.

Evropske unije ter novice iz drugih držav ter zvez gluhih in naglušnih.

Petkove volitve novega vodstva EUD so bile zelo napete, saj se je prijavilo veliko kandidatov, ki so predstavili svoje vizije za prihodnost organizacije. Glasovanje je potekalo digitalno preko monitorjev, kar je bilo sodobno in zelo dobro organizirano.

Izvoljeni so bili:

Predsednica EUD

- Sofia Isari iz Grčije

Podpredsednica EUD

- Helga Stevens iz Belgije

Člani EUD

- Vaida Lukošūtė iz Litve
- Filipe Venade de Sousa s Portugalske
- Mari Virtanen s Finske

V imenu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije vsem iskreno čestitamo ob izvolitvi ter jim želimo uspešno delo v EUD v mandatu 2026–2030 za dobro vseh članov gluhe skupnosti po Evropi in tudi za nas v Sloveniji.

Zelo zanimive so bile predstavitve iz Nemčije, Avstrije in Švice. Govorili so o zgodovini izobraževanja gluhih, ko v šolah gluhih niso dovolili uporabljati kretenj in so jih silili v govor. Danes v teh državah potekajo prizadevanja za uradno opravičilo gluhih, v Nemčiji pa takšne pobude podpirajo tudi nekatere politične stranke.

Veliko pozornosti smo namenili tudi umetni inteligenci in uporabi avatarjev v znakovnem jeziku. Med gluhih obstaja precej skrbi, ali bo umetna inteligenca zagotavljala pravilne informacije, saj avatarji pogosto nimajo naravne mimike in čustvenega izraza, zato delujejo hladno in manj razumljivo.

EUD je predstavil tudi novo platformo EUD TV, preko katere lahko spremljamo informacije iz

Usposabljanje za strokovne delavce za boljše razumevanje in komunikacijo z osebami z izgubo sluha

V Zvezi društev gluhih in naglušnih sta bili izvedeni dve izobraževanji za strokovne delavce, ki se pri svojem delu srečujejo z osebami z izgubo sluha. Namen obeh je bil bolje razumeti, kako izguba sluha vpliva na vsakdanje življenje in kako lahko komunikacijo prilagodimo tako, da bo bolj jasna, razumljiva in dostopna.

Prvo izobraževanje z naslovom »Slišati več: Celostni program za delo z osebami z izgubo sluha v domovih za starejše« je bilo usmerjeno v delo v domovih za starejše. Udeleženci izobraževanja so razmišljali o tem, kako močno lahko izguba sluha vpliva na odnose, počutje in vključevanje v vsakdanje življenje. Pogosto se namreč zgodi, da težave pri slišanju niso le tehnična ovira, ampak vplivajo tudi na zaupanje, stik z drugimi in občutek pripadnosti.

Velik poudarek je bil na komunikaciji v praksi in kako govoriti bolj jasno, kako prilagoditi okolje in kako si pomagati s pripomočki, da je sporazumevanje lažje. Dotaknili so se tudi slušnih aparatov, njihove uporabe in osnovnega vzdrževanja ter poti, kako do njih sploh priti. Pomemben del je bil namenjen tudi razumevanju, da se mora uporabnik na te pripomočke

postopoma navaditi, pri čemer potrebuje čas in podporo.

Drugo izobraževanje z naslovom »Želim, da me razumete: Ovire pri komunikaciji z osebami z izgubo sluha v socialnem delu« je bilo namenjeno strokovnim delavcem v socialnem varstvu.

Udeleženci so najprej spoznali osnovne pojme o sluhu in izgubi sluha ter razmišljali o tem, kako hitro lahko komunikacija postane otežena, če sogovornik ne sliši dobro.

Izpostavljeno je bilo, da lahko nerazumevanje v pogovoru vodi v osamljenost, umik iz družbe in občutek, da posameznik ni slišan, ne samo dobesedno, ampak tudi v širšem smislu. Zato je zelo pomembno, kako pristopimo, kako go-

vorimo in kako ustvarimo pogoje, da je komunikacija sploh mogoča.

Udeleženci so se seznanili z različnimi načini sporazumevanja, možnostmi prilagoditev in uporabo tehničnih pripomočkov. Posebno mesto so imele tudi osebne izkušnje, ki so pokazale, kako različno posamezniki doživljajo izgubo sluha in katere ovire so v praksi najtežje.

Obe izobraževanji sta skupaj odprli pomembno temo, da komunikacija ni samoumevna in da lahko z majhnimi prilagoditvami naredimo veliko razliko. Udeleženci obeh izobraževanj so pridobili boljši vpogled v vsakdanje izzive oseb z izgubo sluha ter konkretne smernice, kako lahko pri svojem delu prispevajo k bolj dostopnemu, razumevajočemu in vključujočemu okolju.

Posodobljena lista tehničnih pripomočkov za gluhe in naglušne

V Uradnem listu Republike Slovenije je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o tehničnih pripomočkih in prilagoditvi vozila, ki med drugim prinaša posodobljeno Listo tehničnih pripomočkov za gluhe in naglušne osebe. Na seznam so dodani novi tehnični pripomočki, posodobljene pa so tudi vrednosti nekaterih obstoječih pripomočkov.

Spremenjene so predvsem vrednosti več tehničnih pripomočkov. Nekateri pripomočki so zdaj ocenjeni drugače kot prej, kar pomeni usklajitev s trenutnimi cenami in razmerami. Pogoji za pridobitev ostajajo enaki kot doslej, zato se postopek za uporabnike bistveno ne spreminja.

Na seznam sta dodana tudi dva nova pripomočka, ki sta posebej pomembna za gluhe in naglušne. To sta alarm z bliskavico, ki omogoča vizualno opozarjanje namesto zvoka, ter mikrofonski sistem za sprotne podnapise, ki pomaga pri spremljanju govora v živo in lažjem razumevanju v različnih situacijah.

Poleg novih pripomočkov ostajajo na voljo tudi številni že znani, kot so FM-sistemi, indukcijske zanke in prilagojeni telefoni, ki pomagajo pri razumevanju govora in komunikaciji. Skupaj tvorijo širši nabor rešitev, ki uporabnikom omogočajo več samostojnosti in boljšo vključenost v okolje.

Pomembna novost je tudi jasneje določena možnost, da lahko upravičenec v izjemnih primerih dobi enak pripomoček pred iztekom njegove dobe uporabe. To velja takrat, ko je pripomoček kljub pravilni in skrbni uporabi uničen ali neuporaben. V takem primeru je potrebno potrdilo serviserja, prodajalca ali proizvajalca.

Cilj posodobitve je, da imajo gluhe in naglušne osebe boljše pogoje za varno, samostojno in lažje življenje ter hitrejši dostop do informacij in komunikacije, ki je v vsakdanjem življenju ključnega pomena.

Spremembe vrednosti in novosti na listi tehničnih pripomočkov za osebe z izgubo sluha

1. VIŠJE VREDNOSTI

ŠIFRA	TEHNIČNI PRIPOMOČEK	PREJ	ZDAJ
TP-0001	Elektronska varuška	300 €	450 €
TP-0002	Svetlobni hišni zvonec z alarmom	115 €	150 €
TP-0004	FM-sistem	660 €	1350 €
TP-0005	FM-sistem, prilagojen za osebe s slušnim vsadkom	1350 €	1750 €
TP-0009	Svetlobni/zvočni indikator – budilka	105 €	115 €
TP-0010	Vibracijska ura budilka	50 €	60 €
TP-0016	Govoreči indikator svetlobe in barv	200 €	230 €
TP-0024	Programski vmesnik za uporabo osebnega računalnika za slepe osebe	950 €	1200 €
TP-0025	Programski vmesnik za uporabo osebnega računalnika za slepe osebe	350 €	480 €
TP-0026	Programski vmesnik za osebni računalnik za povezavo in branje	550 €	680 €
TP-0027	Programski vmesnik za osebni računalnik za povezavo in branje (nadgradnja)	350 €	500 €
TP-0047	Posteljni »stresalnik«	35 €	50 €

2. NOVOСТИ NA LISTI

ŠIFRA	TEHNIČNI PRIPOMOČEK	DOBA TRAJANJA	POGOJI ZA PRIDOBITEV	VREDNOST
TP-0048	Alarm-bliskavica	6 let	nad 80-odstotna okvara sluha po Fowlerju	150 €
TP-0049	Mikrofonski sistem z najmanj enim sprejemnikom (mikrofonom) za ustvarjanje sprotnih podnapisov	6 let	nad 80-odstotna okvara sluha po Fowlerju	250 €

Tehnologije, ki odpirajo vrata v svet zvoka in sporazumevanja

World Assistive Technology Day:
From Hearing Devices to Inclusive Environments

EFHOH WEBINAR
8 June 2026 | 18h00 – 19h30 CEST

REGISTER NOW

Lidia Best
President, EFHOH,
& Vice-Rapporteur of
ITU-D SG1 Q5

Alf Lindberg
Accessibility Expert,
Hörselskades
Riksförbund

Karen Reyes
Senior Programme
Manager, ATscale

Ella Revill
Regional Sales Executive,
Ampetronic

Jonathan Elebjörk Wahlström
General Secretary,
Unga Hörselskada

Accessibility: Human real-time captioning available in multiple languages

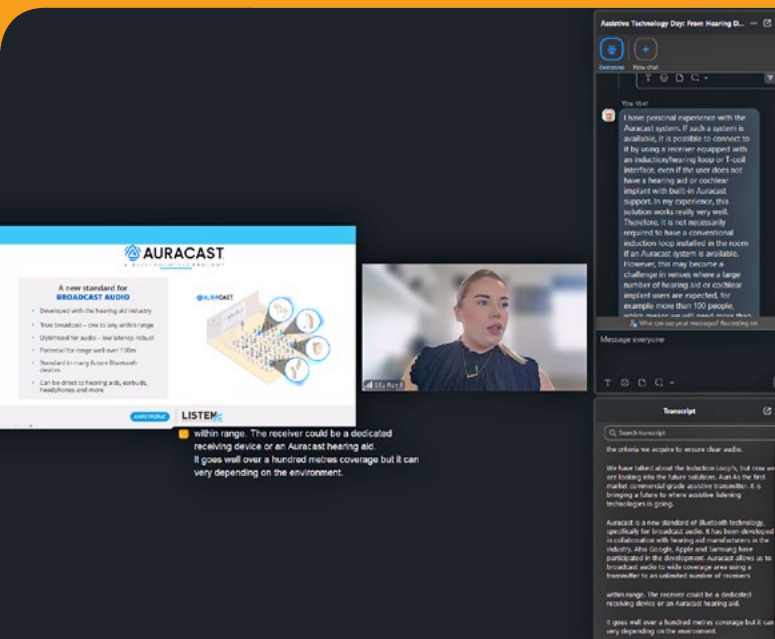
Funded by
the European Union

Ob svetovnem dnevu podpornih tehnologij je Evropska zveza naglušnih oseb (EFHOH) 8. junija 2026 pripravila spletni seminar z naslovom **»Od slušnih naprav do vključujočega okolja«**. Namen srečanja je bil opozoriti, da podporna tehnologija ni le vprašanje naprav, temveč predvsem vprašanje dostopa, samostojnosti, enakopravnega sporazumevanja in polnega sodelovanja v družbi.

Slušni aparati in polževi vsadki so za številne gluhe in naglušne osebe izjemno pomembni. Pogosto predstavljajo prvi korak k boljšemu poslušanju, razumevanju govora in večji povezanosti z okoljem. Vendar so predavatelji poudarili, da same naprave niso dovolj. Tudi najboljši slušni aparat ne odpravi vseh ovir, še posebej ne v hrupnih učilnicah, na sestankih, v gledališčih, cerkvah, restavracijah, na postajah ali v javnem prevozu.

Zato je ključno, da podporne tehnologije razumemo kot celoten sistem. Poleg slušnih aparatov in vsadkov so pomembni tudi slušne zanke, kakovostni mikrofoni, podnapisi, sprotni zapis govora v besedilo, daljinski mikrofoni, Bluetooth povezave, nova tehnologija Auracast ter dostopne digitalne storitve. Če je zvok slab, predalet od govorca ali pomešan s hrupom, ga tudi dobra tehnologija težko reši. Zato mora biti okolje načrtovano tako, da omogoča jasno poslušanje in razumevanje.

Posebna pozornost je bila namenjena slušnim zankam in tehnologiji Auracast. Slušne zanke so že uveljavljena rešitev, saj omogočajo neposreden prenos zvoka v slušni aparat s telefonsko tuljavico. Auracast pa je nova oblika brezžičnega oddajanja zvoka prek Bluetooth tehnologije, ki bo lahko v prihodnje omogočila prenos zvoka več uporabnikom hkrati, na primer v dvoranh, šolah, na postajah ali pri javnih informacijskih točkah. Predavatelji so pouda-

рили, da nove tehnologije ne smejo prehitro nadomestiti obstoječih. V prehodnem obdobju morajo rešitve sobivati, saj veliko ljudi še vedno uporablja slušne aparate s slušno zanko.

Pomemben del razprave je bil povezan tudi z evropsko zakonodajo. Evropski akt o dostopnosti prinaša novo pravno podlago, ki zahteva, da morajo biti naprave, platforme in storitve boljše povezane. To je še posebej pomembno pri televiziji in avdiovizualnih medijskih storitvah, kjer morajo biti podnapisi in druge dostopnostne storitve zares dosegljivi uporabniku, ne le tehnično pripravljeni nekje v ozadju.

Predstavljen je bil tudi sprotni tekstovni pogovor oziroma **Real Time Text – RTT**. Ta omogoča, da osebi med klicem vidita besedilo sproti, črko za črko, podobno kot pri pogovoru v živo. Takšna rešitev je posebej pomembna za gluhe, naglušne in druge osebe, ki težko uporabljajo govorni telefonski klic. Posebej pomembno je, da bo RTT povezan tudi s klicem na številko 112, čeprav uvedba po Evropi poteka počasi. Države članice Evropske unije morajo omogočiti to tehnologijo najkasneje do 28. junija 2027.

Kot zanimivost je bilo omenjeno, da ima Slušni center za dostop do sluha (Center for Hearing Access) iz ZDA seznam večine slušnih aparatov in polževih vsadkov, ki imajo vključeno slušno zanko kot tudi Auracast sistem – **Hearing Center seznam**.

Glavno sporočilo spletnega seminarja je bilo jasno: podporna tehnologija ni razkošje, ampak pogoj za enakopravno življenje. Ne gre samo za naprave, ampak za pravico do informacij, varnosti, izobraževanja, dela, kulture in vsakdanjih stikov z ljudmi. Zato morajo uporabniki, organizacije, odločevalci in ponudniki storitev skupaj poskrbeti, da bodo tehnologije dostopne, cenovno dosegljive, pravilno nameščene in redno uporabljene.

RTT to 112 shall be in place 28 June 2027

- Implementation is moving very slow
- No member country has launched Total conversation
- Cross border problems still exist
- Stakeholders are not involved
- Relay services not in place or not well known

112 connects to: VOICE, SMS, Real Time Text, Total Conversation

No pre-registration required

EFH • H www.efh.org

From the start, in the European Accessibility Act, it is sort of four different means of conversation that should be together in what is called Total conversation. Voice, SMS, Real Time Text and videocalls.

POGOVORNA SKUPINA POLŽEV VSADEK

SREČANJA VODITA UPORABNICI PV

**TEJA MERVAR
REHORČ**

magistra socialnega dela

DARJA PAJK

delovna terapevtka,
NLP mojster praktik,
mediator

Namen skupine:

- usmerjeni pogovor in hkrati tudi vadba poslušanja s polžkovim vsadkom,
- podpiranje drug drugega,
- izmenjava izkušenj
- informiranje novih kandidatov za polžev vsadek.

SKUPINA POTEKA:

**VSAKO
3. SREDO
V MESECU**

OB 17. URI

**SREČANJA POTEKAJO
PREKO SPLETA
(ZOOM)**

UDELEŽBA NA SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

Za več informacij smo vam na voljo na:
E: reha.center@zveza-gns.si
T: 01 505 80 46.

RehaCenter Sluh
Drenikova 24
1000 Ljubljana

Prijavite se na:

RehaCenter Sluh

ZVEZA DRUŠTEV
GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
DEAF AND HARD OF HEARING CLUBS ASSOCIATION OF SLOVENIA

Kino Union Celje – kino brez ovir

Projekt Kino brez ovir Slovenija je prejel 3. nagrado SozialMarie za družbene inovacije, eno najpomembnejših evropskih priznanj na področju socialnih inovacij in dostopnosti. Med 369 prijavljenimi projekti iz različnih evropskih držav je strokovna žirija projekt prepoznala kot enega najboljših primerov vključujoče kulturne prakse.

Projekt razvijajo Kulturni dom Cerknica, **Kino Union Celje** in Kino Linhartova dvorana Radoljica z namenom omogočiti dostopne filmske projekcije slepim, slabovidnim, gluhih in naglušnim obiskovalcem. Projekcije vključujejo zvočne opise, opisne podnapise in tolmačenje v slovenski znakovni jezik, s čimer filmska kultura postaja dostopnejša širši skupnosti.

V prvem letu izvajanja je bilo organiziranih več kot 60 dostopnih projekcij, program pa je

obiskalo skoraj 3000 obiskovalcev. Projekt tako pomembno prispeva k bolj odprtemu in vključujočemu kulturnemu prostoru ter dokazuje, da dostopnost ni dodatek kulturi, ampak njen pomemben temelj.

Program je zelo dobro sprejet tudi med člani Društva oseb z okvaro sluha celjske regije. V kratkem času se je oblikovala skupina rednih obiskovalcev, ki se projekcij pogosto udeležujejo, nekateri člani pa so si ogledali tudi po pet ali sedem projekcij. Največ zanimanja so pritegnili filmi *Belo se pere* na devetdeset, *Gluha*, *Mlade matere* in *Ples lisic*, kar kaže, da obiskovalce posebej pritegnejo vsebine z družbeno in osebno tematiko.

Projekt Kino brez ovir ne omogoča le dostopa do filmske umetnosti, ampak ustvarja tudi prostor za druženje, povezovanje in aktivno vključevanje v skupnost. Prav zato ima program velik kulturni in socialni pomen, saj obiskovalcem omogoča kakovostno preživljanje prostega časa ter občutek pripadnosti in enakovrednega vključevanja v kulturno življenje.

V Društvu oseb z okvaro sluha celjske regije iskreno čestitamo vsem partnerjem in sodelujočim ter se zahvaljujemo za njihov trud, predanost in pomemben prispevek k ustvarjanju bolj dostopne in vključujoče kulture za vse.

Potopisno predavanje »Pacifik« navdušilo obiskovalce

V prijetnem vzdušju je v prostorih Društva oseb z okvaro sluha celjske regije potekalo potopisno predavanje z naslovom »Pacifik«, ki je obiskovalce popeljalo v svet oddaljenih pacifiških otokov, čudovite narave in raznolikih kultur. Predavanje je pritegnilo številne ljubitelje potovanj in raziskovanja sveta.

Popotnica Marinka Dretnik je skozi osebne zgodbe, zanimive pripovedi in bogato fotografsko gradivo predstavila svoje potovanje po različnih delih Pacifika. Obiskovalci so lahko spoznali življenje domačinov, njihove običaje, kulinariko ter poseben odnos do narave in oceana.

Posebno zanimanje so vzbudile zgodbe o tropskih otokih, vulkanskih pokrajinah, koralnih

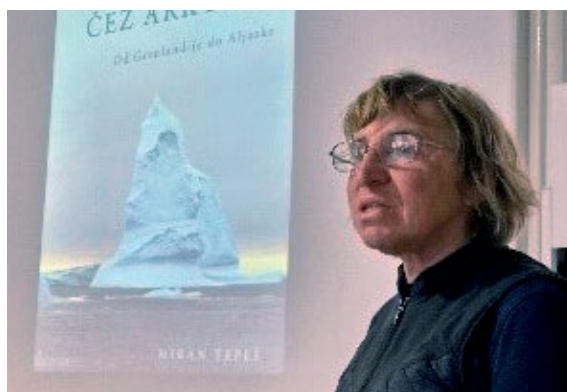

grebenih in srečanjih z domačini, ki so popotnico sprejeli z veliko gostoljubnostjo.

Predavanje je bilo obogateno s čudovitimi fotografijami turkiznega morja, peščenih plaž in nepozabnih sončnih zahodov.

Poleg lepih doživetij je popotnica predstavila tudi izzive potovanja po tako razsežnem območju ter poudarila pomen spoštovanja različnih kultur in ohranjanja naravnega okolja.

Ob koncu je sledil še prijeten pogovor z obiskovalci, ki so z zanimanjem postavljali vprašanja in delili svoje vtise. Potopisno predavanje »Pacifik« je obiskovalcem ponudilo večer zanimivih zgodb, novih spoznanj in navdiha za prihodnja potovanja.

Okrogla miza na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje

Ko besede niso dovolj – delo z gluhi in naglušnimi

Dne 18. 3. 2026 je bila na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje okrogla miza, ki smo se je udeležili:

- ▶ Bernarda Kokalj, dipl. organizatorica dela in direktorica Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana,
- ▶ Katja Kranjc, prof. surdopedagogike in logopedije, učiteljica in tolmačka SZJ,
- ▶ dr. Lea Zupan, dr. med., spec. otorinolaringologije iz Splošne bolnišnice Celje,
- ▶ Duška Berločnik, tolmačka slovenskega znakovnega jezika,
- ▶ Jana Maier, gluha podpredsednica MDGN Velenje.

Prisotni smo razložili pomen komunikacije med zdravstvenim osebjem ter gluhi in naglušnimi. Sama sem poudarila, da je za nas pomembno, da osebe z nami govorijo mirno in razločno, brez povzdigovanja glasu in vpitja. Zaposlenim v zdravstvu še vedno primanjkuje znanja in razumevanja oseb z okvaro sluha. V SB Celje imajo na bolniških oddelkih nad posteljo gluhe osebe obešen znak z ušesom. Tako osebe takoj ve, da je oseba gluha in pravilno govorijo z njo. V ambulantah bolnišnice, na hodnikih in čakalnicah sem videla monitorje na stenah. Pričakovala bi, da bi delovali. Priказovali naj bi ime pacienta ter številko am-

bulante, v kateri se mora zglasiti. To bi gluhim veliko pomenilo, ker včasih ne dobijo tolmača. To še vedno manjka v številnih bolnišnicah.

Povedala sem, da je v Avstriji pet ambulant za gluhe, kjer vsi uporabljajo znakovni jezik: zdravniki, sestre, psihologi, socialni delavci ... To je za nas v Sloveniji vizija, ki se bo morda uresničila ... vendar se postavlja vprašanje, kdaj? Verjetno bo dolgo trajalo, preden se bo kak študent/ka medicine odločil/a za učenje znakovnega jezika! Enako velja za medicinske tehnike, sestre in ostale.

Tolmačica Duška je razložila pomen tolmačenja v zdravstvu. Dogaja se, da marsikje tolmača odklonijo. Rečejo, da se bodo sami zmenili z gluho osebo, pisno ali govorno. Žal pogosto gluha oseba ne razume vsega. Spodbudila je dijake, naj se učijo kretenj in naj se prijavijo na tečaj, ker bodo gotovo to kdaj potrebovali pri delu.

Ga. Bernarda Kokalj in ga. Katja Kranjc sta razložili težave gluhih in naglušnih otrok, ki se šolajo v zavodu in v slišočih šolah. Šolanje in razvoj izobraževanja napreduje in se ne more več

primerjati s časi, ko je bil znakovni jezik prepovedan. Dr. Lea Zupan je veliko povedala o napredku slušnih pripomočkov za gluhe in naglušne. Aktivno sodeluje pri raziskavah o možnih izboljšavah tehnologije.

Ta okrogla miza je bila pripravljena na visokem nivoju. Pripravil in moderiral jo je dijak Lan Lipnik, mentor je bil profesor Peter Čepin Tovornik, dipl. zn., dipl. san. inž.. Zelo je odmevala med dijaki in profesorji. Vidi se, da veliko mladih še vedno ne ve, kako naj komunicira z nami in o naših problemih pri komunikaciji. Ugotavljamo tudi, da bi bilo dobro podobne okrogle mize organizirati še v drugih srednjih in poklicnih šolah. Toliko je šol, kjer bi dijaki morali dobiti o gluhih in naglušnih vsaj nekaj informacij, ker nas bodo vedno in povsod srečevali. Na primer: natakarji, trgovci, policisti ... Si predstavljate, da vas zvečer, v temi ustavi policist. Posveti vam v obraz ... ne ve, da ga ne slišite. Kako bo razumel, da naj umakne luč ter počasi in mirno govori?

Poznamo pregovor – počasi se daleč pride, a mi se moramo vedno boriti in dokazovati ter opozarjati, kaj potrebujemo, kako in zakaj.

POGOVORNA SKUPINA ZA OSEBE S TINITUSOM

Tinitus je šumenje, piskanje, ropotanje in ostali različni zvoki, ki jih oseba sliši na enem ali obeh ušesih. Zvoki lahko po določenem času izginejo, lahko pa so stalno prisotni in zato lahko močno vplivajo na kvaliteto življenja (npr. slabši spanec, utrujenost, nezbranost, tesnoba).

SKUPINA POTEKA:

**VSAK
2. ČETRTEK
V MESECU**

OB 18. URI

**SREČANJA POTEKAJO
PREKO SPLETA
(ZOOM)**

Namen skupine:

- Pogovor
- Izmenjava izkušenj
- Pridobivanje in izmenjava informacij
- Lajšanje težav
- Medsebojna podpora
- Pomoč in sodelovanje

Srečanja vodi
Gregor Jenko, psiholog

UDELEŽBA V SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

**V SKUPINO POVABIMO TUDI STROKOVNJAKE,
KI DELUJEJO NA PODROČJU TINITUSA.**

Za več informacij smo vam na voljo na: reha.center@zveza-gns.si

SLOVENIA
DEAF EXPO 2026

Sobota / Saturday, 26. september 2026
Pogačarjev trg, Ljubljana

I FEEL DEAF SLOVENIA

Praznovanje znakovnega jezika in kulture gluhih
Celebrating Sign Language and Deaf Culture

Častni pokrovitelj dogodka: Župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković /
Honorary patron of the event: Mayor of the Municipality of Ljubljana Zoran Janković